

**Podklady
pro výběrové řízení na vytvoření
expozice města o historii Českých Budějovic „Příběh Českých Budějovic“**

I. Trocha zamyšlení úvodem, ...

V době moderní digitální i jiné techniky musí muzejník odolávat a bojovat při tvorbě nové expozice či výstavy proti mnoha lákavým a dobově jaksi neopominutelným svodům. Sbírkové předměty jakoby se náhle ocitaly na vedlejší koleji byvše nahrazeny virtuálními náhražkami, neboť tak chtějí údajně cílové skupiny těchto výstavních experimentů.

Druhý extrém – je jich dost na různých místech Čech – malá místní muzea – a člověk se ocitne v padesátých či šedesátých letech dvacátého století. Za zaprášenými skly několika desítek let starých vitrín se nudí lehce pokroucené papírky se starými texty, rozkládají se mrtvolky much...

A o penězích tento příběh také je. Definujme si proto výchozí situaci tvorby expozice: nebudeme se zabývat finančními možnostmi instituce, nebudeme se zabývat politickým profilem zřizovatele. A budeme dělat, že neexistují různé jiné překážky, které znají muzejníci z terénu a svádí proti nim mnohdy předem prohraný boj. Tedy budeme žít v následujících rádcích v ideálním světě muzejníka.

Jednou za dvacet až padesát let se stane, že jest zapotřebí vytvořit novou expozici. Tehdy nastává ideální situace – všichni v týmu táhnou za jeden provaz a jsou nadšení pro společnou věc:

Při tvorbě expozice je třeba vycházet ze sbírkových předmětů
Sbírkové předměty budou vyprávět konkrétní příběh
Součástí expozice musí být i modely, předměty, na které si návštěvník může „šáhnout“

Poté, co se definuje příjemce expozice, budou vymyšleny i různé soutěže a interaktivní hry, například pro školní mládež či modely exponátů pro nevidomé či jinak postižené skupiny.

Moderní digitální technika bude pouze doplňkem expozice tvořené artefakty a modely, na které si lze „šáhnout“.

Zde je zapotřebí podotknout další důležitou věc: architekt, který dostane za úkol myšlenky muzejníků vyprojektovat, v mnoha případech vymyslí a na papír načrtne své originální řešení. A my víme, že expozice se povede, neboť je v ní dostatek předmětů, které k návštěvníkovi promlouvají. Víme, že byla dělána s láskou, která se promítla do celkového vyznění a že vychází z kořenů, z tradic instituce a místa. To, mimochodem, není až tak docela jednoduché. Chce to nadhled, znalost věci, zkušenost, štěstí a něco, co se dá jen těžko definovat, jakýsi šestý smysl, intuici, prostě „kliku“. A samozřejmě také příslušné sbírkové zázemí.

II. Historie muzea

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích vzniklo jako městské muzeum v roce 1877, od samého počátku bylo podporováno (německou) měšťanskou společností, přední občané města chápali instituci jako prostředek své prezentace. Proto nebyli skoupí na dary do sbírek

nově založení instituce. Mezi významné donátory patřili např. Vojtěch Lanna, Josef Stegmann, Jindřich Kautsch, Josef Kneissl, Josef Taschek, Ludwig Knapp, Adolf Josef Schwarzenberg, Bohuslav Mundy a další.

Těsný vztah k muzeu si vytvořila i místní průmyslová společenstva, která zde soustřeďovala výrobky související s jejich činností. Muzeum se tak stalo institucí dokládající vzestup měšťanské buržoazní společnosti. Při průmyslové části muzea byla též zřízena v roce 1888 kreslárna a modelovna. Další sbírky pak byly v této době uměleckoprůmyslové a přírodovědné. Do konce 19. století tak vlastně vznikla základní struktura sbírek, na které staví tato instituce i v současné době.

Velké rozšíření sbírkových fondů a potřeba je prezentovat vedla samozřejmě k výstavbě nové budovy muzea. K tomu došlo v letech 1898 – 1901. Městské muzeum dostalo honosnou, reprezentativní a významu instituce odpovídající budovu, ve které se nadále rozvíjelo a sbírkově bohatlo.

Nová Československá republika, čeští občané města, vzali muzeum za své a nadále se starali o jeho rozvoj – a to jak finančně, tak i rozšiřováním sbírkového fondu (sbírky národopisného charakteru – Doudlebsko, Blata) a v neposlední řadě i v personální oblasti. V muzeu svého času pracovaly takové kapacity, jakými bezesporu byl František Matouš, Adolf Träger, Vladimír Denkstein. Na jejich práci pak navázal v letech šedesátých další z ředitelů Karel Pletzer.

Padesátá a šedesátá léta dvacátého století byla ve znamení tvorby nových expozic – v té době již mělo muzeum celokrajnou působnost, ztratilo – alespoň formálně – svůj pouze městský rozměr. Co se dále změnilo, byly společenské poměry v důsledku poválečného uspořádání světa. Od roku 1955 pak muzeum začalo vydávat Jihočeský sborník vlastivědný, o tři roky později časopis Přírodní vědy. Od roku 1964 časopis Výběr.

Po roce 1989 se muzeum v mnoha směrech začalo vracet ke svým kořenům – a to jak svým opětným zaměřením se na samotné město, tak i opětným nalézáním svého místa v nově se rozvíjející občanské společnosti. Doslova bouřlivý vývoj zaznamenaly spolky pracující při muzeu (Národopisné sdružení, Regionální letecko-historická společnost, Historický klub). Za završení těchto snah se dá považovat generální rekonstrukce historické budovy muzea a následná tvorba stálých expozic. Historický vývoj instituce, vývoj jejích sbírkových fondů, by se rozhodně měly v nové expozici projevit.

III. Vize

VSTUPNÍ SÁL:

Tento sál by měl obsahovat dva autonomní prvky:

Úvod do historie města, která začíná pravěkem a táhne se až k renesanci

Kabinet umění (Kunstkamoru), kde by měly rotovat v určitých časových intervalech (cca ½ roku až 1 rok) exklusivní a na vystavování citlivé sbírkové předměty, které nemusejí přímo souviset s historií města, či regionem.

1. Pravěk a raný středověk

Časové vymezení: starší a střední doba kamenná až raný středověk
Před založením města Českých Budějovic byla lokalita na soutoku dvou řek Vltavy a Malše osídlena od nejstaršího období, tedy již v době kamenné. I když se jedná pouze o ojedinělé nálezy, lze předpokládat, že se na toto místo soustředilo osídlení a v pozdější době bylo toto místo využíváno jako výrazná komunikační osa nejprve k přepravě mědi po řece Vltavě a později jako zázemí třísovského oppida, které obchodovalo s další výraznou surovinou, a to grafitem. K dalšímu zahuštění osídlení v místech dnešního města a jeho bezprostředního

okolí pak dochází s příchodem slovanského etnika, a to v době hradištní. Otázkou stále zůstává vztah původní předlokační osady Budivojovice k samotnému zakladatelskému počínání města Českých Budějovic.

K nejstaršímu pravěku existují většinou ojedinělé nálezy, větší počet nálezů je zřejmě spojen i se zahuštěním osídlení a to ve střední době bronzové, laténské a době římské. Podle tohoto schématu je možné vybírat i jednotlivé předměty, nálezy, artefakty.

Tato část bude založena na archeologických nálezech.

Příklad exponátů:

starší a střední doba kamenná – kamenné nástroje

neolit, z prostoru biskupské zahrady získány v roce 1919 kamenné nástroje

starší doba bronzová – depoty nebo jejich části z území města

střední doba bronzová – pokud se vejde, tak prezentace archeologického výzkumu ve

Starých Hodějovicích – nálezy především zlomků keramiky

mladší a pozdní doba bronzová, doba halštatská – nálezy keramiky z výzkumů v Radniční ulici, Piaristickém náměstí a radnice

doba laténská – první rozeznatelné etnikum, Keltové, větší množství nálezů po pozůstatcích osídlení, většinou keramiky – výzkumy Piaristického náměstí, Krajinská ulice, Česká ulice,

náměstí Přemysla Otakara II., ulice u Černé věže

doba římská – prezentace sídlištních objektů z archeologického výzkumu radnice, většinou nálezy keramiky

doba hradištní – nález stříbrné záušnice z Piaristického náměstí a nález kostěného zdobeného předmětu

ojedinělý nález *románské členky* z Gellertovy papírny

2. Založení města, gotika

Časové vymezení: 1. polovina 13. století – 1. čtvrtina 16. století

Gotický sloh je bezprostředně spjat se založením města. Městský půdorys vytýčený lokátorem Hirzem v letech 1263-1265 ovlivnil prostorovou tvářnost města až do počátku 19. století.

Základním a nejstarším urbanistickým prvkem bylo opevnění, jehož nejstarší dochované úseky se datují do období vlády Přemysla Otakara II. Do této doby lze též zařadit založení dominikánského konventu a farního kostela sv. Mikuláše se hřbitovem. Oproti těmto kamenným stavbám byla měšťanská obydlí v počáteční fázi dřevěná.

K výraznějšímu stavebnímu rozvoji došlo v průběhu 14. a 15. století díky *městským privilegiím* (viz archiválie¹). Byly budovány nové hradební bašty (do současnosti se dochovaly pouze Rabenštejnská věž a Železná panna) a městské brány. Postupně byly stavěny kamenné domy a první budova radnice, církevní stavby byly posíleny o kostel sv. Václava se špitálem a přestavbu kostela na Starém městě. Sem lze zařadit i založení první synagogy. K židovskému fenoménu ve městě možno doplnit i motiv Židovské ulice (Judengasse, U Černé věže) z konce 14. století a s tím související řemesla, ale i pogrom 1505 – 1506. Dokončovací práce na konventu dominikánů a kostela sv. Mikuláše přetrvávaly téměř až do počátku 16. století.

Tato část bude založena převážně na archiváliích a archeologických nálezech.

Ideový záměr:

¹ Nejstarší listina z roku 1296 – Václav II., 4 listiny Jana Lucemburského (1327-1333), privilegia Karla IV. z roku 1351; privilegia Václava IV. - 1393, privilegia výročních trhů aj.

Zachycení zásadní historické, společensko-kulturní, hospodářské přeměny města ve výše uvedeném časovém horizontu

Tematické okruhy:

Stavební vývoj a architektura - založení města, vznik opevnění, kamenné stavby (kostely, klášter, radnice...), stavební slohy, osobnosti spjaté se založením města

Hospodářství: městská privilegia, rozvoj obchodu, umění

Příklad exponátů:

Faksimile opisu darovací listiny z 10. 3. 1265 lokátora Hirzy řádu dominikánů (16. století) SOKA ČB

Faksimile městských privilegií (Jan, Karel, Václav Lucemburský)

Stůl písaře městské správy - na stole purkmistrovské účty za vydání na stavbu hradeb – průhled na rozestavěné hradby a věž obranného systému města

České Budějovice jako středisko obchodu a řemesel (i speciálních a uměleckých) a jako duchovní centrum – knižní kultura

Rejstřík lapkovského bratrstva – účty za placení jednotky, která v okolí Budějovic likvidovala narušitele pořádku, včetně husitů (SOKA ČB)

Vaření piva

Rybníkářství

fragmenty gotických staveb (ve sbírkách jsou jen ze Zlatokorunského kláštera – svorník, žebro, což by vzhledem k vzájemným vztahům až tak nevadilo; popř. fragmenty ze Žumberka, možnost zápůjček – např. z Prácheňského muzea v Písku), transfery gotických nástěnných maleb z náměstí, gotické kované dveře, kované mřížky, vitraile

Církevní náčiní* – kalich, monstrance, křestní misky, kasule, svícny

dřevořezby z 2. poloviny 15. až počátku 16. století – světloňoš, světice, ležící Kristus z Božího hrobu...

slonovinové miniatury (klanění Tří králů...), emailové destičky ...jako doklad kontaktu s kulturními centry v Evropě

kamnové kachle, truhlička a případně stůl a truhla ze Žumberka (přesto, že je to kopie z 19. století), zámky, klíče – doklad bytové kultury

pečetidla, pečetě, kopie listin...

drátěná košile a zbraně – pokud je nepoužijeme v Trocnově.

popravčí zvon z radnice – konec 15. stol., J 206

Nástinový okruh:

Život města v době vrcholné gotiky - interiér gotického kostela, hřbitov...

Archeologické nálezy pro gotiku:

k založení a vzniku města – keramika a půdorysy zahroubených polozemnic z výzkumu v Radniční ulici

podle výsledků datování C14 (zatím není k dispozici) – jednotlivé pohřby (3), zřejmě nejstarší pohřby na městském hřbitově nebo hřbitově, který městskému předcházal, v této souvislosti pak zmínit kapli sv. Jakuba a jejího pozdějšího využití pro městskou kostnici

jednotlivé prvky k dominikánskému konventu z archeologických výzkumů – půdorysy (prezentace nálezu kaple sv. Markéty), keramika, barevné omítky, fotografie pohřbů z PN, nálezy z hrobů – osobní šperk, zbytky látek, ...

dtto ke kostelu sv. Mikuláše a městskému hřbitovu

nálezy mincí

nálezy šperků

nálezy látek

nálezy stavebních prvků – zdobené dlaždice z podlah nebo jejich celé části

nálezy keramiky – celé nádoby, zdobené kachle

další zajímavé kovové předměty – součásti oděvů, ucelenější torza skla, keramické panenky, koník z radnice, ...

Renaissance

Časové vymezení: počátek 16. století – 1. čtvrtina 17. století

Příchod renesance z urbanistického hlediska neznamenal pro České Budějovice výrazný zlom. Nejzjevnějším zásahem byla přestavba opevnění, která probíhala od druhé poloviny 15. století do počátku 16. století. Novou dominantou města se stala Černá věž, kterou roku 1577 dostavěl vlašský stavitel Vogarelli. S tím souvisela i přestavba radnice. Též měšťanský dům, který se, hlavně díky řadě požárů, mohl rozvinout do šířky a zaujmout tak dvě úzké gotické parcely, zaznamenal viditelné změny. Novou podobu získala průčelí obohacená o tehdy moderní sgrafita i řešení interiéru (viz Kneisslův dům – 1577, Wortnerův dům). Do první třetiny 16. století lze zařadit i stavbu solnice.

Významnou historickou událostí počátku 17. století, byl *vpád Pasovských* v roce 1611. Žoldněřské vojsko pasovského biskupa Leopolda Habsburského nedokázalo město dobít díky novému, modernímu opevnění, a tak se ho zmocnilo Istí. Budějovice pak byly 5 měsíců okupovány. Vojsko bylo ubytováno v dominikánském konventu, špitálu s kostelem sv. Václava, městské škole a solnici. Důstojnický sbor byl v radnici. Změnu hospodářského vývoje charakterizovaly *cechy* (viz masné krámy). Značného vzepětí dosáhla jednotlivá řemesla: cínaři, zvonaři, hodináři, pasíři....

Nelze nezmínit i budějovickou ražbu mincí (doložena od poslední třetiny 15. Století), jakož i existenci českobudějovické mincovny (od roku 1569) v dominikánském konventu (mincmistr Gebhart).

Ideový záměr: dokumentace hospodářské přeměny města ve výše uvedeném časovém horizontu, rozvoj řemesel a cechů, situace v době husitských válek

Tematické okruhy:

I. Stavební vývoj a architektura - rozvoj města, modernizace opevnění, rybníky,

významné dominanty: Černá věž, nově budovaný měšťanský dům, solnice... stavební slohy

II. Hospodářství: rozvoj cechů, obchodu a řemesel – puškaři, zlatníci, zvonaři, cínaři, řezbáři, hodináři, mincova...

III. Nový životní styl: patricijské domy - vybavení

IV. Obrana města: vpád Pasovských, třicetiletá válka – Marradas

V. Útrpné právo (?)

Příklad exponátů:

Pamětní desky městského písaře Šimona Plachého zastřeleného roku 1611 při vpádu Pasovských

renesanční mříže, kování...

malované dveře z domu historické části města, 2. polovina 17. století

stropní řezaný trám

postroj císaře Matyáše z roku 1618

nábytek a vybavení (truhly, kabinety, gobelíny, sklo, keramika, hodiny sluneční i mechanické...)

cechy a cechovní znamení (příklady výrobků)

útrpné právo
zbraně a zbroje
judaika

slonovinové poháry, loďky z polodrahokamů (doklad životního stylu), dvě plastiky: Mentor a Jupiter – zahraniční import
mince – Gebhart (mincmistr 1569-1578)

Nástinový okruh:

život města v době renesance - interiér renesanční místnosti s vybavením (sklo, keramika), pranýř (hrdelní právo), obrana města – zbroje, zbraně, řemeslná dílna – vybavení cechovní místnosti)...

Archeologické nálezy pro renesanci:

pro masné krámy zajímavý rozbor nálezů kosterního materiálu

depot mincí z domu na náměstí Přemysla Otakara II.

pro měšťanský dům – nálezy keramiky – celé nádoby, velmi kvalitní a hezké (svatební talíře), zdobené kachle

jednotlivé prvky k dominikánskému konventu a hřbitovu, stejně jako ke kostelu sv. Mikuláše a hřbitovu

nálezy mincí

nálezy šperků

další kovové předměty

2. Kabinet umění - Kunstkamera

Ideovým záměrem připravované expozice je seznámit veřejnost s mistrovskými díly uloženými ve sbírkách Jihočeského muzea.

Předměty by měly být instalovány v prostoru se zastíněnými okny a osvětlením akcentujícím jejich exkluzivitu.

Jednalo by se o část sálu č. 210 v 1. patře, se samostatným vchodem.

Prostor musí splňovat potřeby umístění i drobnějšího nábytku a tapiserií. Interiér by měl navozovat atmosféru zámeckého ambiente.

Kunstkamory jsou výplodem 16. století. Vyvinuly se z tzv. kabinetů kuriozit a předznamenaly vznik muzeí. Doplnovaly knížecí pokladnice a schraňovaly předměty světské i církevní. Jejich největší rozkvět se datuje do období, kdy se díky objevitelským plavbám zvětšil tehdy známý svět, alchymie se měnila v chemii a astronomie se vymaňovala z pout astrologie. Věda, umění i nové archeologické vykopávky začaly výrazně ovlivňovat životní styl a věci zvláštní, kuriózní a cizokrajné se dostávaly do popředí zájmu. Sbírky měly zrcadlit časoprostorovou kontinuitu ve snaze zdůraznit prolínající se jednotu historie, vědy, umění a přírody. V průběhu 17. století zaplavily kunstkamory celou Evropu. Všechny královské a

významné knížecí dvory se mohly pochlubit svými sbírkami. Stejnému kouzlu propadli i bohatí měšťané a některá města. Předměty byly řazeny do několika oddílů. Sbírala se *naturalia*, *mirabilia* a *artificialia* ve snaze ukázat svět v celé jeho rozmanitosti. Sláva kabinetů umění pohasla na přelomu 18. a 19. století, přesto některá později zřizovaná muzea z těchto kořenů vyrůstala a budovala obdobně své sbírky. Od tohoto sujetu se neodchýlilo ani Jihočeské muzeum, v jehož uměleckohistorických sbírkách je uložen ne jeden artefakt stejného charakteru.

Připravovaná expozice kabinetu umění v prostorách Jihočeského muzea je vzdáleně inspirována tzv. wunderkammer Rudolfa II., kabinetem kuriozit Petra Velikého, či dalšími významnými sbírkami. Bude v ní prezentována pečlivě vybraná kolekce umění, starožitností a zajímavostí, které se do sbírek muzea dostaly většinou na počátku jeho existence. Jednotlivé kolekce se budou periodicky střídat, tak aby nedocházelo k jejich poškození dlouhodobým vystavováním a aby zároveň přitahovaly nové návštěvníky. Variabilní vitríny musí dovolovat modifikaci předmětů. Součástí prostoru by měla být „odpočinková zóna“ – lavice, na které by mohli sedět návštěvníci před některými náročnějšími díly. Neměla by chybět ani tzv. Kunstkammerschrank – skříň evokující představu zámecké pokladnice, v níž se ukládaly nasbírané poklady.

Hlavním záměrem je zprostředkovat návštěvníkovi adekvátní pocit, který navozovala atmosféra původních kabinetů umění. V kunstkomorách se snoubilo umění s vědou (*naturalia* a *artificialia*), takže celek vytvářel malý obraz světa, který je možné prozkoumávat nekonečně dlouho.

Patřičnou náladu by měla navozovat i tlumená hudba korespondující s vystavenými exponáty, či šelest padající vody z malé fontánky osvěžující vzduch.

K dispozici by měly být dotykové obrazovky s fotografiemi vystavených předmětů, které umožní prohlédnout si detaily a přečíst si podrobné komentáře doplněné o případné paralely.

Gró exponátů bude pocházet z období renesance a baroka.

Celkový dojem budou doplňovat přírodniny, polodrahokamy či vědecké přístroje, k nimž bude přiložen názorný výklad o jejich použití.

Veškeré texty by měly být 2 -3 jazyčné.

Seznam rotujících exponátů (příklad):

I. ARTIFICIALIA

1. Gobelíny:

- a. Decius Mus – Zasvěcení bohům, Nizozemí kolem 1660, podle kartonu P. P. Rubense, 338x262cm, (UP 893)
- b. Heraldická tapiserie s kardinálským znakem, Francie – 17. století, 246x291cm (UP 894)
- c. Příběh o Zuzaně a Danielovi, Jižní Francie – konec 17. století, 510x246cm (T6 2)

2. Nábytek, kabinety, skřínky:

- a. Zlatá truhla – Benátky, 16. století, v. 64cm, d. 175cm, hl. 56cm (A 221)
- b. Vargueño – Španělsko, 16. století, v. 150cm, š. 105cm, hl. 41cm, (A 247)
- c. Kabinet s podmalbami – Německo, 17. století, celková výška 99cm, šířka 85cm a hloubka je 42,5cm (UP 1427)

- d. Kabinet zdobený technikou scagliola, Itálie, 17. století, v. 98cm, š. 66cm, hl. 36,5cm (UP 1426)
- e. Psací stůl zdobený technikou boule, Itálie – 18. století, v. 135cm, š. 114cm, hl. 66cm (A 188)
- f. Renesanční schránka na listiny včetně klíče, Čechy, polovina 17. století, výška přední části: 12cm, výška zadní části: 20cm, š. 41cm, hl. 32cm (Z 611/89)
- g. Stůl s oválnou deskou – marketerie, kolem 1810, v. 86cm, š. 87cm, d. 118cm (UP 1447)

3. Malba a plastika:

- a. Maří Magdalena, olej na plátně, Don Girard – 1630-1675, (O 112)
- b. Kristus Trpitel, olej na plátně v barokním rámu, Budějovická práce, kolem 1750, v. 74cm, š. 66cm (A 245)
- c. Panna Maria, malba na dřevě
- d. Sv. Bartoloměj – olej na plátně, 18. století (O 220)
- e. Portrétní miniatury
- f. Zátíší s raky - Jan Seitz (1738 Praha – 1816 Praha), olej na plátně (O 17)
- g. Sv. Jan Křtitel – polychromovaná dřevořezba, po r. 1500 (P 17)
- h. Merkur a Jupiter – bronz, Itálie – 16. století (J 184, J 185)
- i. Kristus v hrobě – dřevořezba, 15. stol., S 30
- j. Kristus a žoldnéři – polychromovaná dřevořezba, 16. stol.
- k. Výplň šperkovnice – chebská práce, 3. čtvrtina 17. stol., (A 194)
- l. Maria Immaculata – dřevořezba, 17.-18. stol.
- m. Figurky znázorňující lov (Q 17....)
- n. Podstavce v podobě stojících mouřenínů (dřevořezba) (P 79, P 80)
- o. Bronzové alegorie světadílů (Amerika, Afrika...)

4. Užité umění:

sklo:

- a. Antické sklo
- b. Křídlové poháry – Benátky, 16. stol., (P 1 55, P 1 51)
- c. Lahvička v podobě psa – konec 16. stol., (P 1 21)
- d. Willkommen – dat. 1583, (UP 3077)
- e. Vitráže
- f. Svatební pohár – konec 17. stol. (P3 9)
- g. Barokní číše s řezanými výjevy
- h. Vrcholné ukázky českého sklářství

5. Keramika:

- a. Maurské mísy – Španělsko – 16. stol. (UP 5553,5556)
- b. Habánský šál – 17. stol. (O e 55)
- c. Italská majolika
- d. Fajáns
- e. Porcelán
- f. Gotické kachle

6. Kovy:

- a. Mříže
- b. Zámky

- c. Pokladnice
- d. Cíny
- e. Dýka Borgiů s koženou pochvou, kost vykládaná stříbrem a slonovinou, hlavice ze slonoviny, Itálie – 18. století
- f. renesanční přístroje

7. Drahé kovy:

- a. Emailové destičky z Limoges
- b. Mince
- c. Šperky a módní doplňky
- d. Pečetidla
- e. Hodinky

8. Vědecké přístroje:

- a. Globusy a dalekohledy
- b. Telluria a armilární sféry
- c. Hodiny, včetně slunečních
- d. Měřidla, váhy a závaží
- e. Kamera obscura
- f. Lékařské nástroje

9. Hry a hračky:

- a. slonovinové dětské nářadí
- b. stolní deskové hry (trick-track, dáma...)
- c. šachy

II. NATURALIA

1. Slonovina:

- a. Poháry
- b. Řezby (drobné reliéfy, plastiky, prachovnice....)
- c. Koule s výjevem (1157/58)
- d. Vycházkové hole
- e. Vějíře
- f. Boží hrob (UP 3957)
- g. Prachovnice

2. Perleť:

- a. Nautily
- b. Krabičky na šňupavý tabák, šperky, růžence, kříže vykládané perletí, medailony...

3. Polodrahokamy:

- a. Misky, pohárek
- b. Dózičky

4. Jantar, korál

- a. kříž
- b. růžence

5. Alabastry a mramor:

- a. vázy, busta, Alabastrový reliéf Obřízka Krista (N 12)

6. Ostatní přírodniny

- a. kořeny, houby, zkameněliny....
- b. poháry z kokosových ořechů

III. MIRABILIA A KURIOSA

- a. Mumie
- b. Podkova zarostlá do kořene
- c. Fragment mosaiky z Pompejí
- d. Lano z křížníku
- e. Kůže z krokodýla
- f. Bronzová soška Kuan - jin
- g. Islámská keramika a kovy
- h. Necuke , laky, jehlice, soška sedícího Japonce UP 5571, laková kazeta C 9 (Německo 18. st.), perský lakový penál C 11.....
- i. Japonská zbroj
- j. Dřevěná řezaná lebka
- k. Předměty z „mořské pěny“ - C 24, C 25

Zpracovali:
PhDr. Jiří Petráš, úvodní slovo a starší dějiny města
PhDr. Nora Jelínková, kunstkomora